

ובדרכי אבותינו

עלון שבועי שע"י תלמוד תורה 'עטרת חיים' לבני תורה ק"ק תימן יע"א
בנשיאות מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א

רח' הרא"ש 2 אלעד, ישראל. טל: 03-9097022

הגיליון מופץ בכל בתי הכנסת ק"ק תימן בעיר אלעד ועוד..

פניני הלכה

נמצא בעמוד הרביעי

לרפואת
שירה בת נח
בשכחע"י

בנתיבי החינוך

הרב אליהו נהרי שליט"א מנהל הת"ת

אשר נקבו בשמות (במדבר א. יז)

מובא ב'מנחת יהודה' למהר"י גספאן זצ"ל על פסוק זה: אלו זכו הדורות היה הקדוש ברוך הוא קורא שם לכל אחד ואחד ומשמו היו יודעים את טבו ואת מעשיו. אתה מוצא במצרים משפחת הלבני, על שם טיט ולבנים. משפחת השמע, שמע הקדוש ברוך הוא תפלתם. משפחת החברוני, שנתחברה להם השכינה. אמרו רבותינו, כשהיה רבי מאיר רואה אדם אחד, למד שמו ומשמו היה יודע מה מעשיו. פעם אחת באו אצלו שני תלמידים, והיה שם אחד מהם כידור. אמר רבי מאיר לתלמידיו, הזהרו מכידור זה. אמרו לו, רבי בן תורה הוא. אמר להם, אף על פי כן הזהרו ממנו. אחר ימים הלכו למרחץ והפקידו בגדיהם אצל כידור, נטל בגדיהם והלך לו, יצאו ולא מצאוהו, הלכו לבתיהם ולבשו בגדים אחרים ובאו לפני רבי מאיר. אמר להם רבי מאיר, מה ראיתם להחליף בגדיכם. ספרו לו המאורע. אמר להם, לא אמרתי לכם הזהרו מכידור זה. אמרו לו, בקשה ממך רבי מנין אתה יורע. אמר, משמו שנקרא כידור, שנאמר כי דור תהפוכות המה וגו'. (ילקוט בשם ילקוט ישעיה דף מ"ט עמוד רביעי). עכ"ל.

עוד מעשה שונה ומפורסם נמצא בחז"ל עם ר"מ וכידור שניצל ר"מ ממנו כמובא בגמרא יומא פ"ג ע"א יעו"ש. אך העדפנו לעלות מעשה זה מפני שבו מחודדים דברים חשובים בעניני חינוך, ונפרטם בראשי פרקים, ואח"כ נרחיב מעט בהם. א. שמו של האדם משפיע מאוד על האדם. ב. כידור היה בן תורה. ג. ר"מ לא דחא אלא קיבלו להיות מתלמידיו. ד. ר"מ הזהיר תלמידיו מכידור על אף שלא ידע ממש מעשיו אלא ע"פ שמו, וזהו שאמרו חכמים (מסכת כלה רבתי ט') 'כבדהו וחשדהו'. ה. גם לר"מ היה תלמידים גנבים. ו. ר"מ הבחין שתלמידיו החליפו בגדיהם. א. מובא בחז"ל שרוח הקודש לובשת את האב לקרוא השם הקבוע לאותה נשמה, וכבר היו מעשים באנשים שחשבו לקרוא בשם מסוים ולבסוף אמרו שם אחר שלא חשבו עליו כלל. עכ"ז אדם צריך לבחור שם טוב שישפיע לטובה על ילדיו. [ופעמים אדם חפץ לקרוא על שם זקנו או אביו אך חושש הוא מפני שסבל בחייו וכל כיו"ב. העצה לזאת לכוון בשם על שם צדיק שקרוי באותו שם, וממילא יהיה זה גם זכר לזקנו].

כמו"כ יש לדעת שיש שמות מטעים, ר"ל, שלאנשים שם זה נשמע שם טוב אך מבני דבר יודעים ששם זה אינו טוב. וע"כ יש לאדם להתייעץ עם רב שמבין בדברים אלו. ויש שמות שאמנם אינם פסולים אך לא כדאי לקראם מכל מיני טעמים, וכמעשה שהיה עמי ששאלתי למרן הגר"י רצאבי שליט"א על השם מסוים, והשיב, 'הוא בא בחשבון אך מודרני'.

גם בענין כתיבת השם יש השפעה על האדם, כגון עם כותבו עם וא"ו או חסר וא"ו וכל כיו"ב ולכן תמיד יש לשאול את הרב. היום נפוץ מאוד לקרוא שם לילד על נס שאירע עמו או עם הוריו או על דבר שאירע באותו תקופה, או שם המשקף אהבת ה' וכל כיו"ב. והוא דבר טוב ונעלה. ולתועלת הענין כדאי מאוד לספר לילד לכשיגדיל למה נקרא כך.

גם שם שבמהותו הוא טוב, אך אם הוא משונה מאוד ועלול לגרום לילד תחושה לא נעימה בין החברה, לא כדאי לקרותו. יש המכנים לילדים קיצורי שמות וכיו"ב בלשון חבה, כגון, לאליעזר או אליהו מכנים 'אלי'. ליעקב, 'קובי'. דברים אלו משפיעים על האדם וצריך לשרשם. ובדרך צחות אמרו חכמים 'גדול מרבן, שמו'.

ומי שמבין בשמות יודע כיצד לחנך ילדי ישראל לפי שמותם, וכיום יש ספרים (עם הסכמות הרבנים) המפרטים על כל שם מהותו של אדם. ב. כידור היה בן תורה תלמידו של ר"מ התנא המפורסם, ועכ"ז נכשל באיסור חמור של גזל. ללמדנו שאין לסמוך על שום אדם גם אם הוא תלמידו של גדול הדור. וגם כשאנחנו מחנכים ילדים ותלמידים שנראה בפשטות שהם צדיקים, יש לפקוח עין.

ג. אם ר"מ שהתבוננותו לרחוק היתה התבוננות אמיתית לא דחה את כידור, כ"ש אנו הקטנים שאין לנו לרחות בקלות תלמידים וילדים. ד. אנו כמחנכים מחובתנו להזהיר תלמידנו וילדנו מכאלו שיש חשד שמא אינם כשרים, ולא לומר בפשטות 'עמך כולם צדיקים', או 'אסור לדבר לישון הרע' ואין זה לשון הרע כי לא דברנו רע אלא לתועלת וכן מבחינת כבדהו וחשדהו וכדלעיל ואכמ"ל. ואפילו שכולם תלמידנו או בני בתינו.

ה. אם לר"מ היה תלמיד שגנב על אחת כמה וכמה אנו הורים ומחנכים יתכן שיכשלו ילדנו, וע"כ יש לנו לראות זה בעינים נכונות ולא בכעס וכיו"ב.

ו. ר"מ עם כל גדלותו בתורה הבחין בבגדי תלמידיו. ר"ל, בשביל להעביר תורה מדור לדור צריך לחוש את השני גם

המשך בעמוד השלישי

יבורך מפי עליון, האיש היקר והצענע יכוננהו עליון, מנכ"ל מוסדות פעולת צדיק רבי ניר טיידי הי"ו, על פעולתו הרבות ובפרט לתלמוד תורה. ויזהר ה' ב"ה להרבות במעשיו הטובים כהנה וכהנה, מתוך אריכות ימים ושנים ובריאות איתנה ומעליא, ויראה כל זרעו פורץ בתורה ויראה ימה וצפונה נגבה ותימנה, אכ"ר.

מחידושי רבותינו

היאך זוכין לכתר תורה

בפרשה הזאת נאמר (במדבר א, א), וידבר ה' אל משה בהר סיני, באהל מועד, באחד לחדש השני, בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים לאמר.

אם אנחנו נעמיק ונעיין בכתוב נראה, שכל מילה ומילה, היא רומזת על "כתר התורה".

כל מילה ומילה שבתורה, היא לימוד מוסר. שרבותינו בעלי הדרושים אמרו, למה הכתוב צריך להאריך, כמו כאן לדוגמא. במדבר סיני, באהל מועד, באחד לחדש השני, בשנה השנית, לצאתם מארץ מצרים לאמר. אמנם חכמינו אמרו, שזה כמו שאדם כותב כתובה לאשתו, ואומר שהיא נתקדשה, ואומר שהיא פלונית, בת פלוני, נתקדשה במקום פלוני, ביום פלוני, בחודש פלוני, בשנה פלונית.

אבל יש עוד רמזים נשגבים בפסוק הזה, ונאמר עתה רק אותם הרמזים שהם קרובים לפשט, שאמרו שהפסוק הזה כולו בא ללמד אותנו על "כתר תורה".

שהפסוק מתחיל "במדבר סיני", אם אדם רוצה לזכות לכתר תורה, ושיהיה מקובל על הכל? יעשה עצמו כמדבר, כמו שעשה עצמו משה רבינו ע"ה. וזהו "במדבר", שיהיה עניו כמדבר, שפל כמדבר. וכמו שאמרו חכמינו ז"ל (נדרים נה, א) על פסוק (במדבר כא, יח), ומדבר מתנה, אם אדם משים עצמו כמדבר, תורה נתנה לו מתנה. וילמד ממש רבינו שנאמר עליו (במדבר יב, ג), והאיש משה עניו מאוד.

"סיני", דהיינו שיהיה מוכיח, ואפי' שיהיה מחמת כן שנוי, (וסיני מלשון שנוי). כמו שאמרו חכמים (כתובות קה, ב), האי צורבא מרבנן דמרחמין ליה בני מאתיה, לאו משום דמַעְלִי, אלא משום דלא מוכח להו במילי דשמיא. ופירוש דבריהם, אם תראה ת"ח שהוא אהוב מאוד מאוד, תדע לך שע"פ רוב הוא, מפני שלא מוכיח את הציבור.

ומפני זה אמר רבה, האי צורבא דרבנן וכו', שרק יש מעטים שהם מוכיחין והם אהובים על הציבור. אבל מ"מ לא על "כל" הציבור, כיון שיש אנשים שמתגאים מהם, והם אלה שרוצים ללכת אחר תאות יצרם, וזהו "סיני", שיוכיח אע"פ שיהיה שנוי.

ומ"מ צריך האדם להוכיח בדברים רכים, ולמשוך את כל בני האדם בחבלי אדם, ובעבותות אהבה. ובמיוחד ת"ח, וכמו שהכתוב אומר (הושע יא, ד), בחבלי אדם אמשכם, בעבותות אהבה, ובוה יהיה כהמשך הפסוק, "כְּמִרְיָי עַל עַל לְחִיָּהֶם", דהיינו שלשון רכה תשובה גרם.

(בכתבי רבינו בהספד על מלמד תינוקות של בית רבן, כתב ביאור נוסף על פסוק זה, וזה לשונו.

משך תלמידיו הקטנים בעבותות אהבה, כמאמר הכתוב "בחבלי אדם אמשכם בעבותות אהבה". ואהיה להם כמרימי על עַל לחיהם", שאף בשעשועי דבריו, היו יראים ממנו יראת הכבוד.)

ויש עוד פירוש, "סיני", שיהיה שפל ועניו כסיני. ואפילו שהר סיני שבימינו אומרים שהוא גבוה, מ"מ בלי ספק, שהר סיני הוא אחד מההרים הנמוכים מאלה שסביביו.

"באהל", שיהא יושב באהלה של תורה, ויתמיד כיעקב אבינו שנאמר בו (בראשית כה, בז), ויעקב איש תם יושב אהלים.

"מועד", שיהיה ביתו בית "ועד" לחכמים. וגם כן "מועד" שיקבע עתים לתורה, מלשון "מועדים", ואפי' שהוא עסוק בפרנסתו ובמלאכתו.

"באחד", שיהיה לו לב "יחיד" למקום, שיתכוין בתורתו ובכל דרכיו, רק לעשות נחת רוח ליוצרו, ולקיים רצון בוראו. וכמו שאמר הכתוב (ויקרא ב, ב), ריח ניחוח, ודרשו (ספרי, פנחס קמג) נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני.

ומכיון שכידוע ש"כתר תורה", הוא מעולה יותר מכל הכתרים כולם, לפיכך אפילו שיכבדו אותו מאוד מאוד, צריך להתכוון לכבוד השי"ת, ולכבוד התורה, ולהיות לו לב יחיד למקום, וזהו "באחד".

"לחדש", שיחדש דברים בתורה אם הוא יכול, כי התורה היא (איוב יא, ט) ארוכה מארץ מדה ורחבה מני ים.

"בשנה השנית", שישנה וישלש, ויקרא את הדבר אפי' מאה ואלף ומליון ומליארד פעמים. וידוע מה שאמר התנא (אבות ה, כב), הפוך בה והפוך בה, דכולה בה, וישנן את כל הלימוד לבניו, שנאמר (דברים ו, ז) ושננתם לבניך.

ומ"מ, לא יוכל ללמוד בתורה, ולזכות לכתר תורה, רק בתנאי שהוא מקיים "לצאתם מארץ מצרים". ז"א שהוא "יוציא" את כל הדברים "המצרים" לו, דהיינו שלא ירדוף אחרי תאוות העולם, ולא ירדוף אחרי האופנה, והרהיטים היפים, והוילות וכו'.

כי אם הוא רודף אחרי זה, הוא חושב על זה בכל עת, ורוצה לקנות רהיטים יותר יפים, אופנה יותר יפה וכו', ונמצא כל ימיו רק עובד בשביל זה! ועובד בשביל התשלומים! ומתי יעסוק בתורה? ומתי יתפלל? ומתי יראה את עתיד נפשו? ויכין צידה לדרכו?

וזהו שהכתוב אומר "לצאתם מארץ מצרים", שיציל עצמו מכל התאוות הגופניות, ויקבע לו עתים לתורה, וידאג לעתיד נפשו, ויקיים רצון בוראו.

והכתוב אומר כאן בפרשה (במדבר א, ב) למשפחתם לבית אבותם, וזה רומז גם כן על כיבוד אב ואם וגם על מנהגי האבות הישרים שצריכים כל ישראל ללכת במנהגי האבות ובמיוחד במנהגי האבות הקדושים אברהם יצחק ויעקב.

וזהו מה שרמזו כאן (שם), שאו את ראש כל עדת בני ישראל למשפחתם לבית אבותם, שצריכים כל ישראל, ללכת במנהגי האבות הישרים! ללכת בצניעות של האבות! ובקדושה שלהם! ובמלבושים שלהם! ובטהרה ובמוסר שלהם!

ורמז גם כן, על כיבוד אב ואם. שצריך האדם לכבד האב והאם, ולשמוע להם כשמלמדים אותו, לקיים המצות, ודרכי המוסר והיושר. וצריך כל אדם לשמוע לקול הוריו, החרדים הדתיים, היראי שמים.

ולפי שידוע שהאדם אם הוא גדול מחברו, אפי' בשנה אחת, הוא גדול ממנו בַּדְּעָה, וכ"ש האב והאם.

(רבינו יחיא אלשיך, עמי רל"ד)

פתרונות לפרשת 'בהר בחקתי'

אחודה חידה! בראשית פרשת בהר כתוב, בהר סיני לאמר. ובסוף פרשת בחקתי כתוב, אלה... בהר סיני ביד משה. הזוכה בהגרלה: מי שהכל שלו. מי בתמונה: הרב זכריה לוי - חברוני.

לשון יחיד על רבים
מפני שהרבים חצוים
ובמנחת יהודה ימצא באורים
בין הפותרים נכונה יוגרל פרס

מי בתמונה?

בין הפותרים נכונה יוגרל פרס

לעילוי נשמת

מרדכי בן שלמה חסיד

ובן עמי בן בנימין עוזיירי, תנצב"ה

לזש"ק

תומר ישראל בן יעקב

ואודליה בת מנשה

לרפואת

יוסף בן משה דנין

בשכחע"י

מהליכות אבותינו

משיבים מלחמה השערה בדרך ההלכה המיוחדת
כידוע שגלות אבותינו לארץ תימן מזה חרבן בית
ראשון ומנהגותיהם עתיקי יומין. דבר זה גרם
שרבנים שהגיעו לארץ תימן, הפלאו על מנהגותיהם.
עכ"ז כיבדום חכמי תימן והוכיחו להם יסוד ושורש
מנהגיהם. נעלה את אשר סיפר על זאת הרב שמואל
ישועה זצ"ל: בספרו 'נחלת יוסף' עמ' שע"ג וז"ל:

אמר הצעיר שמואל ראיתי להביא בקיצור מנהגי
עירנו עדן, יען כי רבים נבוכו על מה נסמכו קדמונינו
ומאין יסודם ועל מה אדניהם הטבעו וביותר אחינו
היהודים הבאים ממרחקים שהם תמוהים על מנהגינו
ושואלים לנו מה זה מנהג מבלי יסוד, פ"א בא לכאן
חכם מארץ הצבי בימי עשרת ימי תשובה ובראותו
איך אנחנו אומרים בש"ע ובכ"ן יתקדש וכו' ובכ"ן תן
פחדך וכו' כר"ה ויה"כ, תמה ואמר מה זה ומצא
חבורה לומדי תורה וגם אני בתוכם ושאל ממנו
להביא לו טעם ויסוד ומקור למנהג זה, אך אין מי
ממנו יענה לו דבר רק כך הוא המנהג כך קבלנו וכו',
אז חרה אף החכם וא"ל אתם תשנו המנהג מה
שתקנו אנשי כנה"ג אם יבא משיח ויכה על ראש
קדקדכם וכו' אז ראיתי לאסוף את חרפתנו חפשתי
ובדקתי בהמון הספרים למצוא יסוד ומקור למנהגנו
ומצאתי ספר כ"י קדמון שהעיר על המנהגים אך לא
העיר כל הצורך, ומעתה יודע לך כי אבותינו
הקדמונים נע"ג לא קטליקני באגמא נינהו, ברם
חכמים נבונים אנשי חיל תורתם כשלמה חדשה
שאינן בה דופי, ותקנו והנהיגו ע"פ טעם ושורש ויסוד
ומקור למנהגיהם מפי הגאונים הקדמונים ויסודותם
בהררי קדש, ואני הצעיר אבוא רק בקיצור האפשרי
ומה שצריך טעם ומפי גאון ופוסק פלוני אעיר עליו,
ומה שאינו צריך אכתוב סתם. וזה החלי בס"ד:

ובעמ' שע"ח כתב ז"ל: ובוה נתחזק מנהגינו, גם בזה
סילקנו מעלינו תלונת החכמים הבאים משאר
ארצות, כי פ"א באו לכאן ב' חכמים מא"י וכשראו
מנהגינו כנו"ל צעקו למה אנו משנים דין הכתוב
בהדיא בש"ע א"ח ס"י קמ"ז ס"ח בהג"ה, וכשהראיתי
להם הדין מפורש בירושלמי נחו, אז אמרתי להם
אנחנו הירושלמים ואתם לא, תמהו ז"ל א"ל אתם
הירושלמים עזבתם דין ערוך בתלמוד ירושלמי
ותלכו אחרי האחרונים, ואנו התימנים לא עזבנו
הירושלמי וזו היא תשובה שאין לה פירכא:

המשך מהעמוד הראשון

בגשמיות, וכמו המעשה עם ר"ג ור"י בברכות דף כ"ח ע"א שאמר ר' יהושע לנשיא
רבן גמליאל שלא ידע שר' יהושע פחמי, 'אוי לו שאתה פרנסו שאי אתה יודע
בצערן של ת"ח במה הם מתפרנסים ובמה הם נזונים'. והאמת היה צריך להאריך
בזה כאן, אך העלה קצר מהשתדל וע"כ נכתוב בראשי פרקים. כאשר אנו נותנים
עינינו ולבנו לגשמיות של הילד, הילד מרגיש דאגתנו אליו ונמשך אלינו ונהיה כלי
קיבול להכניס תורתנו ויראתנו בלבו. נוסף לזאת, מחובתנו לתת לב לחיצוניותו
של הילד ובפרט בדורנו זה שההשכלה גברה ויש נטיות גדולות לילך במלבושם
וכו', והדברים ידועים ברורים ופשוטים.

ויה"ר מלפניו יתברך שנוכח לעשות רצונו כרצונו, באהבה ובשמחה, ונוכח כולנו
שיאמר עלינו 'טוב שם משמן טוב' אכי"ר.

בדרכיהם אתהלך...

ה' אלדיים נתן לי לשון לימודים (ח"ב)

יודע אני שכל יהודית שבעלה המיר דתו תלוי ברצונה אם היא רוצה ללכת עם
בעלה, ואם אינה רוצה אז היא מגורשת גמורה מבעלה שהמרתו מבטל הקידושין
של אשתו. ומה אעשה להציל האשה מעוגנה, ולהציל בית אביה. ומי פתי וסכל
ירים ראשו לדרוש לה גט מבעלה המומר ויהיה לו קלון והפסד איך רוצה לבטל
דתם ומשפטיהם.

ברוך ה' אלדינו ישראל שנתן לי לשון למודים ונתן לי דעה ובינה והשכל להציל
עשוק מיד עושקו, נפש אחת מישראל. יום אחד השכמתי אל השופט הנזכר והוא
אוכל סעודת הבוקר.

שאלתי אותו, היהודי אם המיר דתו. מה הועלת לו ומה שכרו.

השיב לי, חלקו בגן עדן ולא יראה פני גיהנם.

אמרתי לו, לפי זה, זה שהמיר דתו על ידך והוא חייל חלקו בגן עדן?

אמר לי, ברור זה.

אמרתי לו, ואשתו היהודית איך תהיה?

אמר לי, מעתה היא מגורשת גמורה לפי הדת שלנו.

השבתי לו, ואם המיר שקר בדרך רמאות וחזר ליהדות, מה משפט?

אמר לי, דינו ברור חותכים ראשו בסיף.

אמרתי לו, זה שהמיר דתו על ידך, המיר ברמאות, שהוא בכל עת מחפש את
אשתו, ולכן תשאל אותו בעניין אשתו מה דעתו, אם יגיד לך שהסיח דעתו ממנה,
בודאי המיר נכון, ואם יגיד לך שלא יעזוב אשתו, אז יהיה ברור לך שבחזקת יהודי
הוא, והמרתו שקר.

בחסדי ה' וברחמי האמין השופט דברי, ושאל את המומר מענין אשתו, והשיב,
שלא יעזובה, ובכל יום מפתה אותו ונותן לו כסף, ולא רצה.

השופט נכנסה בלבו השאלה שלי שהיא נכונה, ואם המומר יעמוד בסברתו, חרפה
ובזיון לדתם וגם לו. ולכן מסרו לאחד מהשרים לפתותו והודיעו השאלה ששאלתי
אותו. והוא מצטער ממנה.

השר היה מזמין אותו ומאכילו ומשקהו בביתו ומפתהו בכל עת, ולא רצה. ובוה
הוסיף לשופט צער. מיד קראו לו והודיעוהו שיכין עצמו שלמחר ישלחו אותו עם
החייילים אצל אלאימאם יחתוך ראשו כי זה משפטו החרוץ.

בשמוע המומר דבר זה, קיבל את הדין לגרש את אשתו כדת משה וישראל. כי הקידושין היו כפי דת משה וישראל, והגירושין יהיו כדת משה
וישראל. ותיכף שלח להכין הגט שישלח אלי את המומר עם שר וחיייל. וכן היה, הכנתי הגט עם העדים, ובא המומר והכל מוכן וגירש אשתו
כדת משה וישראל, ויצאה האשה לחירות.

ברוך המקום ב"ה שעורני ונתן חנו בעיני השופט החסיד, ויצאנו לשלום.

(ימשיב נפש' עמ' 284)

לעילוי נשמת חיים בן יחיא נהרי ז"ל, אוריאל אהרן בן אליהו פרץ ז"ל,

דוד בן סעיד בשארי ז"ל, יוסף בן יחיא נהרי ז"ל, ר' אברהם בן יצחק דאוד טביב זצ"ל,

יפה בת יחיא נהרי ע"ה, תנצב"ה

חכמי תימן

הרב יוסף בן יהודה דוראני זצ"ל
נולד במחווית בשנת תרל"ג.
קיבל תורה מחכמי עירו, ולימים
היה מחכמי העיר.
עלה ארצה בעליה הגדולה,
והמשיך להנהיג קהילתו גם כאן.
נפטר א' מרחשון תשכ"ט.
תנצב"ה

להצלחת ר'
אברהם בן
זכריה מדויל
הי"ו הוא וב"ב

התודה... הברכה...

לידידינו היקר משכבר הימים,
אשר עושה רבות למען שמה וחזק
התורה והיראה בקרב עוללים,
ובמיוחד המשרים מסורת אבותינו
בת אלפי שנים

ה"ה מידד שוסף הי"ו
יה"ר שיתמלאן כל משאלות לבו
לטובה, ויוכה לכל מדה טובה
ולשמחת בית השאננה, ויראה כל
זרעו הולכים בדרכי אבותינו
הקדושים יראים ושלמים, תלמידי
חכמים גדולים ונבונים, עושים רצון
קונייהם בשמחה ובתמים, אך"ר

הערות, הארות ותשובות לחידות
ניתן לשלוח לפקס: 03-9130009
או במייל:
e0504150896@gmail.com

תפארת בנים

האחים האהובים
מכיתות ב'–ג' לבית כהן הי"ו
נבחנו על כל פרק ראשון של משלי
עם טעמים ובנועמית אבותינו ונ"ג
קיבלו שי כדור מבור

בעזרת חיים ונחנים על פסוקי
משלי בע"פ עם טעמים ובנועמית
אבותינו הקדושים, ומקבלים
ארטיקים.
חלק מהנבחנים..

ולשון רכה תשבר גרם (משלי כה. טז)
אין מבטלים את התינוקות מלימודם לצורך שום מצוה, ואפילו לבניין בית המקדש.
ואין העולם מתקיים אלא בהבל פיהם של תינוקות של בית רבן שהוא הבל שאין בו
חטא. והכתוב אומר 'ולשון רכה תשבר גרם', ופירושו בדרך רמז, כי לשון התינוקות
שהיא רכה, תשבור כוחן של צרות שהן חזקות כעצם. תשכ"ר גר"ם ראשי תיבות,
תינוקות של בית רבן גזירות רעות מ'בטלים.
(שע"ה י"ד סי' קס"א ה"א)

פניני הלכה

לייחד מקום קבוע לתפילה גם בבית
תשובת מרן הגאון הגדול רבי יצחק רצאבי שליט"א

שאלה: האם ראוי לייחד מקום קבוע לתפילה גם בבית, או שמא כיון וכל זה מצב עראי, אין צריך?

תשובה: לא רק ראוי אלא צריך, כדמוכח מלשון הפוסקים, והראשון שכתב זאת הוא המגן אברהם סימן צ' ס"ק ל"ג דנקט בלשון יקבע, שהוא כלשון השלחן ערוך עצמו שם סעיף י"ט לגבי בית הכנסת, יקבע מקום לתפילתו. וז"ל המגן אברהם, גם כשמתפלל בביתו יקבע מקום שלא יבלבלוהו בניהבית ע"כ. ולפי הטעם הזה מתבאר שאין הבדל, אלא אפילו כשזה עראי. כלשון לפי המבואר בתורת חיים (סופר) שם ס"ק כ"ה אליבא דרבינו יונה שזה אפילו כשאין בניהבית מפריעים [והוא הדין כשאין לו בניהבית], וקל וחומר לדעת רבינו יונה עצמו בברכות דף ו: שדין קביעת מקום שבגמרא לא נאמר אלא על מי שמתפלל בביתו (ועיין בפסקי תשובות דף תש"י הערה רס"א), ושכן משמע בירושלמי:

(תשובה זו נתקבלה ע"י ידידנו הרב שילה יגאלי והרב אביחי שרעבי הי"ו)

לזש"ק
יובל בן דוד
ורות בת זכריה

לזש"ק
שלום בן יעקב ומירב
טליה בת מנשה